

NIEUWSBRIEF NMC SCHIJNDEL

NMC Schijndel-Heempark De Blekert-Schaapskooi Schijndel

Jaargang 12, nr. 2

September 2016

COLOFON

Secretariaat NMC Schijndel:
Postadres
Rietstraat 22A
5482EX Schijndel

info@nmcschijndel.nl

Redactie
publicist@nmcschijndel.nl

Secr. Heempark De Blekert:
Dhr. W van Liempd
Berliozhof 23
5481 LC Schijndel
Tel.: 06-51269382
info@heemparkschijndel.nl

Schaapskooi Schijndel:
Martemanshurk 12
5482 WP Schijndel
Tel.: 073-5496912
info@schaapskooischijndel.nl

In dit nummer:

Voorwoord van de voorzitter	1
Henk van Oorschot en Jeanne van Esch stellen zich voor	1 2
Geslaagde Natuurexcursie NMCSchijndel	2
Heempark De Blekert 'n skôn plekske	3
Resultaat Uilenwerk	4
Werkgroep KLE doet	4
Vogelnieuws	5
Florainventarisatie Duin II en Duits liltje	5
Wetenswaardigheden Schaapskooi Schijndel	6
Schooltuintjes, een succesverhaal	7

VOORWOORD

Met deze nieuwsbrief informeert NMC Schijndel u graag over het afgelopen halfjaar en bieden we een vooruitblik op de tweede helft van 2016. Allereerst verdienen onze trouwe vrijwilligers en werkgroepen erkenning. Zij hebben ook nu weer ontzettend veel werk verzet voor de vereniging. In december zullen we onze vrijwilligers extra in het kaarslicht zetten! Zij ontvangen hierover nog bericht. En ook dank aan onze leden. Zonder de steun van haar leden kan een vereniging niet! Wij willen graag bloemetjes blijven uitdelen aan jubilarissen.

In de afgelopen periode hebben weer veel activiteiten plaats gevonden. Bij het schrijven van dit voorwoord, heb ik het kopje nieuws van onze website geraadpleegd en ben dan zelf ook weer positief verrast over de hoeveelheid en diversiteit van onze activiteiten. Natuurlijk kennen we onze gezamenlijke evenementenkalender die we samen met het Heempark en de Schaapskooi vullen. Daarnaast genieten excursies en wandelingen een goede opkomst! Werkgroepen zoals de KLE maken hun activiteiten wekelijks zichtbaar op Facebook. Ik verwijs u graag naar de website van NMC Schijndel voor het gehele overzicht: www.nmcschijndel.nl/nieuws.

Een drietal zaken wil ik graag extra noemen. Het microscopen project is onder grote belangstelling positief opvangen door de Schijndelse basisscholen! Onze schooljeugd kan de natuur nu letterlijk goed onder de loep nemen!

Als tweede wil ik graag de personele versterking van de werkgroep Natuureducatie noemen. Jeanne van Esch en Henk van Oirschot, beiden afkomstig uit het basisonderwijs, gaan aan de slag als coördinatoren en organisatoren. Verderop in de Nieuwsbrief stellen zij zich voor.

Als laatste wil ik noemen de aanstaande vorming van Meierijstad en het behoud van onze activiteiten. Wij zetten in op behoud van korte overleglijnen met de gemeente en daar waar samenwerking met andere organisaties mogelijk is, staat NMC Schijndel daar voor open met behoud van haar eigen werkgebied (Schijndel), identiteit en karakter.

Ik wens u veel leesplezier.

Ook de komende periode houden we het groen, u ook?

Karina Tribels, uw voorzitter

COÖRDINATOREN-ORGANISATOREN NATUUREDUCATIE

Henk van Oorschot

Ik ben Henk van Oorschot, geboren en getogen in Schijndel. Na een fijne loopbaan in het onderwijs heb ik het afgelopen jaar de gelegenheid gekregen mijn tijd te besteden aan andere mooie zaken, waaronder natuurbehoud.

Sinds een jaar werk ik met plezier mee in de werkgroep Kleine Landschapselementen en vanaf nu in de werkgroep Voorlichting en Educatie.

Met name het onderdeel Coördinatie Educatie zal ik samen met Jeanne van Esch gaan behartigen.

Het eerste begin is gemaakt en we hebben er zin in!

Overhandiging microscoop aan Marcel van den Hoven, algemeen directeur van Skopos

JEANNE VAN ESCH

Ik ben Jeanne van Esch – van de Rijdt, geboren in en opgegroeid in Schijndel. Ik heb een aantal jaren buiten Schijndel gewoond, maar woon inmiddels al weer 30 jaar hier. Na een mooie loopbaan in het basisonderwijs is nu de tijd gekomen voor andere zaken. Ik heb veel belangstelling voor de natuur. Schijndel heeft veel mooie natuurgebieden zoals het Wijboschbroek, de Prekers, 't Creyspot enzovoort. In deze natuurgebieden en in de omgeving van Schijndel maak ik veel wandelingen en geniet dan met volle teugen van het afwisselende landschap. De komende tijd zal ik me, samen met Henk van Oorschot, inzetten als “coördinator educatie” voor NMC Schijndel .

GESLAAGDE NATUUR-EXCURSIE NAAR DE BRUUK

Met een bijna volle bus vertrekken we al om 8 uur 's ochtends vol verwachting richting Groesbeek. In het aangename gezelschap van gelijkgestemde natuurvrienden zijn we in een mum van tijd bij wegrestaurant de Witte Brug in Boxmeer. Daar maken we kennis met Jan Nillesen, KNNV gids, die de hele dag bij ons zal blijven. Hij is een bevolgen verteller en begint al in de bus op weg naar Groesbeek aan een uitgebreide uiteenzetting over de cultuurhistorie en de geologie van het gebied. We krijgen een overzicht van de ontstaansgeschiedenis van het landschap rond Boxmeer, een gebied van rivieren, beken, terrassen kwelgeulen en stroomruggen en de rol van de Maas daarin. Met de vestiging van de eerste mensen op de Peelrandrug ontstond Boxmeer.

Aangekomen bij de Bruuk volgt een prachtige wandeling door dit natuurgebied in het tongbekken van Groesbeek. De Bruuk is een door kwelwater gevoed moerasgebied. Het wordt gekenmerkt door afwisseling van natte hooilanden, struwelen, houtwallen en broekbossen en kent een bijkans ongeëvenaarde variëteit aan planten, waaronder talloze orchideeën. Ook de soortenrijkdom aan vogels is ongekend en een vogelaar onder ons heeft al besloten het komende voorjaar in dit gebied zijn hartje op te halen. De lunch wordt genuttigd in Restaurant De Weijer in Boxmeer.

Na de lunch worden we verrast met slecht weer tijdens de wandeling door het vlechtheppenlandschap van Oeffelt. Een aantal mensen blijft daarom in het restaurant hangen of gaat het centrum in naar de kermis.

De wandelaars genieten van het unieke vlechtheppenlandschap aan de Maas en het boeiende verhaal van onze gids Jan. De vlechtheppen dienden vroeger als bescherming en erfafscheiding van de versnipperde grondpercelen. Al in 51 voor Christus verbaasde Julius Caesar zich over de Nederlandse vlechtheppen, die een hindernis vormden voor zijn garnizoenen. Sinds 2013 wordt in Oeffelt het Nederlands Kampioenschap Vlechtheppen gehouden. Ook een aantal NMC-vrijwilligers nemen deel aan deze jaarlijkse wedstrijd waarvoor een intensieve training is gevolgd. In 2013 heeft het NMC-vlechtteam 150 meter meidoorn aangeplant bij Schaapskooi Schijndel om jonge aanplant te beschermen tegen de schapen.

Op de terugweg bedankt Rien Ondersteijn de organisatoren, de chauffeur en de deelnemers voor hun bijdrage aan deze geslaagde natuurexcursie.

Rond 5 uur arriveren we op de Steeg en gaat ieder huiswaarts al mijmerend over de wonderlijke wereld van Groesbeek en omgeving.

HEEMPARK DE BLEKERT, MEER DAN EEN SKÛN PLÈKSKE!

Het verhaal van een landschappentuin-in-de-woonwijk...

De boodschap is duidelijk

Toen we in oktober 1989 de eerste schop in de grond staken, hadden we raar gekeken als iemand zou zeggen dat we ruim 25 jaar later zouden worden ingesloten door nieuwbouw. Maar dat is natuurlijk wel van meet af aan de opzet geweest; aandacht vragen voor ons buitengebied door het dichtbij de woonwijk te brengen, laagdrempelig, direct toegankelijk voor iedereen. Natuur dichtbij huis, met je neus bovenop inheemse planten en dieren, wat wil een mens nog meer? En we hebben in de afgelopen jaren een divers publiek over de vloer gehad; van basisschooljeugd (speurtochten) tot bedrijfsmanagement (teambuilding bijv.), van grote familiedagen tot nachtvlinderspeurders... Maar één pijler van ons concept blijft hierbij als een rode draad door alle activiteiten heenlopen: reclame maken voor ons eigen Schijndels landschap ("wôr iedereen zo gruts op gi"). En of dat nu gebeurt door een excursie met één van onze gidsen, of door het timmeren van insectenhôtels, de bezoeker gaat met een duidelijke boodschap op zak naar huis!

Erfgoed in de vorm van landschap

De naam van het heempark heeft al heel wat praat gekost; we spreken 't uit als "Blèkkert", maar schrijven 't tòch met één -k-, hoe verwarrend is dat? Dat is vaak de start van elke excursie in het heempark: in onze naam zit een stukje erfgoed verstopt. Een veldnaam uit 1870, toen Schijndel bekend stond om zijn vele grienden. En elk griendje had zijn eigen hoekje waar een schilijzer (Schijndels: "streup") aan een paal in de grond was bevestigd. Omdat hier vaak geblekt werd – het schillen van wilgentenen- kreeg zo'n plèkske de naam Blek-eerde. Dat werd later verbasterd tot Blekert, een plèkske waar geblekt werd. En krèk zoals andere veldnamen als Bremert (Brem-eerde, dus ook uitspreken als "Brèmmert"), is het een spellingafpraak uit de 19e eeuw, die we nu raar vinden. De Venushoek is dus ook een gewoon Vennushuukse, gelegen aan een venneke.

Intussen heeft het heempark al bekendheid verworven als een landschappentuin waar het ambacht van mandenmaker en hoepelmaker een belangrijke rol speelt in het totaalbeeld, precies zoals dat honderd jaar geleden in ons buitengebied te zien was. En dat is dan ook de reden dat iedereen die in de Blekert is geweest, over het blekken een woordje kan meepraten.

Verbanden leggen met de omgeving

Onze werkgroep is niet alleen actief met het beheer van het heempark zelf, maar is ook druk bezig om met de gemeente de omgeving van het heempark te versterken. Een mooi voorbeeld daarvan is het herpeto-duct, een amfibie-tunneltje, dat onder de Cock van Neerijnenstraat is aangelegd. De projectontwikkelaar van het plan "de Buitenhagen", gelegen op de voormalige boomkwekerij, heeft onze werkgroep gevraagd om een plan te maken om de bestaande salamanderpopulatie veilig te stellen. Dat heeft dus geresulteerd in een ecologische verbindingzone tussen de salamanderpoel van Buitenhagen en die van de Blekert. Met een geleiding (zie foto) kunnen salamanders geen andere kant op dan in de richting van het herpetoduct. Dus meteen als de hormonen hun werk gaan doen, en de salamanders nieuwe poelen willen bevolken, komen ze via het tunneltje terecht in het heempark, waar ze voor sterke nakomelingen kunnen gaan zorgen. Want uitwisseling van erfelijke genen maakt een populatie sterk voor de toekomst...

Bijzondere momenten

En terwijl je terugbladert in het fotoarchief, zie je allerlei aanwijzingen dat Moeder Natuur onze inzet keer op keer beloont

met leuke kadootjes. Zoals die stressbestendige bosuil, die nou nèt ons bosje uitkoos om zijn kroos groot te brengen. *(foto van bosuil-takkeling)* Of de eerste orchideeën die spontaan op het stukje duin ontsproten, in een mooie mengelmoes van ratelaar, bevertjes en kamgras. Of die zeldzame vlinders, die door onze specialist Joep Steur in zijn boek "Vlinders in het Groene Woud" zijn vernoemd: het is toch wel heel bijzonder dat deze kleine wezentjes ons heempark als woongebied kiezen, terwijl ze in de wijde omgeving niet te vinden zijn? Kortom, het is een eer en genot om een steentje te kunnen bijdragen aan een stukje biodiversiteit in een landje dat toch wel heel veel beton en asfalt heeft. En wie dat ook aan den lijve wil ervaren, is van harte welkom om onze werkgroep te komen versterken!

Meer info: www.heemparkschijndel.nl.

Anton Hellings

WERKGROEP KLE MAAKT BANKJE OP 'T CREIJSPOOT

In de zomer is het tijd om de wandelroutes aan te pakken. Onze werkgroep onderhoudt in totaal ongeveer 85 kilometer aan Ommetjes, wandelknooppunten en routes van SBB. Het onderhoud betreft zagen van dode bomen, kleine maaiwerkzaamheden, bramen terugsnoeien en eventueel palen vervangen.

Ook de vrienden vragen om onderhoud, evenals de sloten eromheen. Tussen de bedrijven door hebben we op 't Creijspot een nieuwe bank geplaatst. Deze biedt een mooi rustpunt tijdens de wandeling Wielse kamp/landgoed De Denneboom.

In de pastorietauin aan de Vicaris van Alphenstraat hebben we bomen gezaagd om de omliggende bomen wat meer licht en lucht te geven. Aan het eind van schoolvakantie maken we in de EVZ (Ecologische Verbingszone) bij de beemdschool een takkenril. Als deze nieuwsbrief uitkomt zijn we alweer bezig met onderhoud van poelen, 11 in totaal. Dit moet volgens de flora en fauna kalender gebeuren van begin september tot half oktober.

Jos van de Westerlo, coördinator werkgroep KLE

NIEUWS VAN DE UILENWERKGROEP

Nu de vakantie achter de rug is en de uilen afscheid van hun jonkies hebben genomen is het voor ons de tijd om wat resultaten bekend te maken.

Bosuilen	13 kasten	5 bewoond	12 uitgevlogen	
Kerkuilen	30 kasten	11 bewoond	38 uitgevlogen	
Stenuilen	42 kasten	31 bewoond	62 uitgevlogen	5 vrije broedplaatsen

Met deze resultaten mogen we er van uitgaan dat het uilenbestand in de gemeente Schijndel blijft gehandhaafd en hoeven we niet bang te zijn dat de bosuilen een gevaar voor andere vogels gaan worden.

Omdat het een mooie nazomer is geworden is de kans groot dat er nog een extra broedsel bij sommige kerkuilen zal zijn.

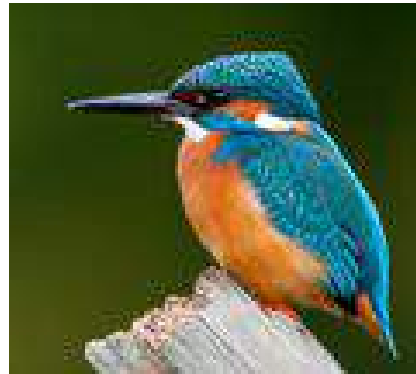
Er heeft zich een nieuw lid voor de werkgroep gemeld dat graag nog samen met Addie een rondje langs de kerkuilenkasten wil maken; we wachten met spanning het resultaat af. Ook hebben we dit jaar weer presentaties over uilen gegeven op de Regenboogschool. In juni is op de Houterdsedijk een steenuilenkast met kleine kuikens uit een hoogstam fruitboom gewaaid; de opmerkelijke eigenaar heeft de kast op de zolder van een open hooiberg gezet en het broedsel is met succes uitgevlogen (zie foto).

Mario Gevers, namens de Uilenwerkgroep

DE VOGELWERK GROEP IN HET ACHTERSTE HERMALEN

In 2016 is de Vogelwerkgroep begonnen met de inventarisatie in het Waterwingebied en het Achterste Hermalen, een bijzonder rijk vogelgebied. Voor het onderzoek werden de SOVON normen gehanteerd. In het gebied zijn niet alleen patrijzen en fazanten gezien, maar bv. ook de spotvogel.

Meer vrij zeldzame vogels die er zijn waargenomen zijn roeken, blauwborst, geelgors, putter, veldleeuwerik en het goudhaantje. Onderstaand de meest kleurrijke vogels: puttertje, blauwborst en ijsvogel.

Een uitgebreid overzicht vind je op onze website <http://www.nmcschijndel.nl/werkgroepen/vogelwerkgroep/>
Op deze pagina kun je doorklikken op [Vogelonderzoek 2016 Achterste Hermalen](#)

Van een solitaire vogelaar kreeg ik een tip dat er een kolonie Oeverzwaluwen geland zou zijn op het zanddepot van de gemeente aan de Bremweg. Hiervan heb ik direct foto's gemaakt en contact gezocht met de beleidsmedewerker van de gemeente. Die heeft maatregelen genomen om het broeden niet te verstoren. Oeverzwaluwen zijn beschermd, redelijk zeldzaam en in Schijndel alleen op de Vlagheide te vinden, dus hier moeten wij heel zuinig op zijn.

De gemeente verdient een groot compliment voor de verleende medewerking.

Milieubewust als de Vogelwerkgroep is, werd ook de vondst van zwerfvuil aan de milieuambtenaar van de gemeente doorgegeven.

De nachtzwaluw

Graag had ik gemeld dat ook de nachtzwaluw op Schijndels grondgebied is aangetroffen maar voor deze zeer bijzondere soort die eind mei in ons land aankomt en alleen 's avonds en 's nachts actief is, moesten wij naar de Maashorst. Op het heidegebied van de Maashorst zitten al jarenlang nachtzwaluwen o.a. gespot door de onze vogelvrienden van de vogelwacht Uden. Reden om dit gebied eens te bezoeken met onze Vogelwerkgroep waarvan de meesten, waaronder ik zelf, nog nooit een nachtzwaluw hebben gezien. Marc, van onze VWG en kenner van dit terrein, nam ons op een avond in juni mee voor een observatie-les over deze bijzondere vogel.

Tegen de schemering, kregen wij de eerste signalen van de nachtzwaluw te horen. Met zijn kenmerkende schrille ratelende roep (die minutenlang kan aanhouden) verblijdde hij ons gezelschap. Een halfuur later maakte deze redelijk zeldzame nachtvogel een sierlijke vlucht vlak boven en over onze hoofden. Kennelijk kunnen ze hun nieuwsgierigheid niet bedwingen en willen ze weten welke andere vreemde vogels hun biotoop zijn binnengedrongen.

De meesten van ons waren verrast door de grootte van de nachtzwaluw waarbij de vogel qua gelijkenis sterk deed denken aan een koekoek. Het vlieggedrag tijdens de jacht lijkt op dat van vleermuizen. De oude naam voor nachtzwaluw is 'geitenmelker'. Deze naam komt doordat deze vogel een heel grote bek heeft (letterlijk). De boeren dachten dat de zwaluwen hiermee hun geiten molken. Om deze onwetendheid is de nachtzwaluw in de vorige eeuw zwaar bejaagd en in sommige delen van Nederland zelfs uitgestorven. Een foto is niet geplaatst vanwege de nachtopname met als gevolg een heel donker plaatje dat in deze nieuwsbrief niet tot zijn recht komt.

Als bonus kregen we nog de raaf te zien. Hun korrelige diepe roep was van ver te horen. Ook zij kwamen eventjes kijken wie er 's avonds laat over de heide liepen. Twee stuks vlogen een rondje en keerden vervolgens terug naar hun roepende juvenielen. Dan kan je avond niet meer stuk. Het aantal Nederlandse broedparen van de raaf is 98-102. Hoewel dus de meest bijzondere waarneming de ongeëvenaarde nachtzwaluw leek, laten de koele cijfers zien dat we toch blijer moeten zijn met de 2 overvliegende raven en hun roepende juvenielen.

Ton Voorn, Coördinator Vogelwerkgroep

INVENTARISATIE FLORAWERKGROEP VAN DUIN II EN LANGS HET DUIJS LIJNTJE

In 2016 is de Florawerkgroep in de periode van 12 april tot en met 20 juli begonnen met de inventarisatie van dit gebied. De deelnemers waren Rien Ondersteijn, Rien Rijken, Gerard te Dorsthorst, Fia Fiers, Marijke van Kampen, Jes Merx, Jan van Kessel en Joke van Heesch. Een rijke vegetatie langs de waterloop maar vooral ook op het oude spoortraject leverde een resultaat op van 121 soorten die kunnen worden onderverdeeld in 41 families. Een bijzondere plant die vrij zeldzaam is en die we nog niet eerder zagen is de Amsinckia.

Ga voor meer informatie naar onze website:

[http://Inventarisatie Florawerkgroep van Duin II en langs het Duits Lijntje](http://InventarisatieFlorawerkgroepvanDuinIIenlangshetDuitsLijntje)

www.nmcschijndel.nl/werkgroepen/florawerkgroep/ en klik op Flora DuinII.

VERREGEND UITSTAPJE FLORAWERKGROEP NAAR NATUURGEBIED ZUIDEWIJN

Het uitstapje van de Florawerkgroep ging dit jaar naar Natuurgebied Zuidewijn nabij Sprang-Capelle. Gerard te Dorsthorst was onze chauffeur en wij hebben genoten van de rit in zijn mooie VW busje.

Bij de ingang van het natuurgebied stond Ad Wagemakers, de plaatselijke IVN gids, ons op te wachten. Gezien de gestaag vallende regen stapte hij voor de introductie bij ons in de bus. Het gaat bij Ad niet alleen om de plantjes maar om de hele samenhang tussen geologie, historie en milieu. Het deelgebied dat wij bezochten heet het Labbegat.

Hier vinden we nog een gedeelte van het oude "slagenlandschap", dat een grote cultuurhistorische waarde heeft. Slagen zijn lange, smalle percelen van 1400 bij 100 meter omzoomd met elzenheggen.

Aan de overkant van deze percelen ligt een afgegraven terrein, een beschermd natuurgebied dat tot de Ecologische Hoofdstructuur behoort. Door de bijzondere kwaliteit en samenstelling van het kwelwater en de verschillende bodemtypen die hier bij elkaar komen, is het gebied een botanische schatkamer waar wel 400 verschillende soorten planten groeien. Het gebied is bekend om de vele zeldzame soorten zegge zoals de Blonde zegge. Vanwege de natte biotoop zijn ook de russen en biezen ruim vertegenwoordigd. Maar het allermooiste waren toch wel de tientallen klokjesgentianen. In een vennetje bloeide moerashertshooi; de vrij zeldzame Beenbreek was bijna uitgebloeid. Ook de variëteit aan mossen die er voorkomen is ongekend. Het was wel heel erg nat op het zogenaamde trilveen; we zakten weg in het veen of liepen door het water en van boven viel de regen gestaag op ons neer.

Behoorlijk verregend verlaten we het gebied voor een kopje koffie in restaurant Landzicht, waar we jammerlijk de appeltaart waar we ons op hadden verheugd moesten ontberen.

Weer in het busje zette Gerard de verwarming aan zodat we toch een beetje waren opgedroogd bij thuiskomst.

Jes Merx, lid Florawerkgroep

OPRICHTING STICHTING SCHAAPSKOOI SCHIJNDEL

17 juni jl. is een nieuwe "Stichting Schaapskooi Schijndel" opgericht. Voorheen was er de Stichting Oude Inheemse Rassen in het Schijndels Landschap(SOIR). Na een bouwfase van jaren is het moment aangebroken waarop we kunnen gaan kijken hoe we de Schaapskooi Schijndel nog beter kunnen exploiteren om het rendement te verhogen. Het oude bestuur (SOIR) is in zijn geheel teruggetreden en een interim-bestuur gaat deze taak op zich nemen. Daarnaast hebben de besturen van de Stichting Schaapskooi Schijndel en Stichting Hop-est de ambitie uitgesproken om samen te gaan in één stichting om de gezamenlijke doelstellingen te realiseren. Het interim-bestuur van de Stichting Schaapskooi Schijndel bestaat uit drie leden met name; Ger van den Oetelaar voorzitter, Bart Claassen secretaris en Karel Swarts penningmeester, deze mensen hebben een visie en gaan een plan van aanpak opstellen. Met deze visie wil dit bestuur, een van de mooie parels van Schijndel, een goede toekomst geven. De nieuw opgerichte Stichting Schaapskooi Schijndel heeft als belangrijkste doelstelling het houden van agrarische (huis)dieren, zoals (oud inheemse) schapen, geiten, runderen, kippen en bijen,

maar ook het telen van groenten en fruit en uiteraard ook hop. Ook is het belangrijk de producten van de gehouden dieren en planten, eventueel verwerkt, te vermarkten.

Daarnaast is een belangrijke doelstelling meer accent te leggen op natuur- en milieueducatie.

Bijenstal

De afgelopen maanden is op de Schaapskooi Schijndel hard gewerkt op het terrein achter de Hop-est om dit klaar te maken voor de inrichting van een bijenstal. Er staan nu bijen -en vlindervriendelijke struiken en planten. Onze vrijwilligers hebben, onder leiding van Piet Claassen de bijenkasten geplaatst. Er zijn plannen om hier ook een poel aan te leggen en een bijenboom te plaatsen. Hopelijk zijn er nog bijenliefhebbers en imkers bereid om zich hierbij aan te sluiten om een werkgroep op te richten en ons te helpen.

Bijenstal

Hop-est

Hopoogst

Op zondag 4 september is na een mis in de Hop-est de eerste hop geplukt door Tom Dissel: de hopplukker 2016. De komende week wordt de resterende hop op de hopakker geoogst en zijn we druk met het plukken. Als de hopbellen gedroogd zijn in de Hop-est, gaat de oogst naar bierbrouwer Sint Servattumus.

Kees Cornelissen

NATUUREDCATIE VOOR DE SCHOOLJEUGD

Basisschool De Regenboog heeft meegewerkt aan het idee van de gemeente Schijndel en het NMC om Schijndel biodivers te maken. Met pakketten van de gemeente en fruitboompjes, bessenstruiken en diverse andere planten van hovenier André Vorstenbosch en teelaarde van Den Ouden zijn in 2015 schooltuinen aangelegd. Door praktische en levendige natuurlessen in de schoolomgeving krijgen kinderen meer kennis over natuur en milieu en het vergroot hun betrokkenheid. In 2016 zijn ook nog 2 vleermuizenkasten opgehangen, zodat er over zowel flora als fauna praktijklessen zijn. Onderstaande schooltuintjes zijn van 2015 en 2016. Daaronder de twee vleermuizenkasten die zijn opgehangen aan weerszijden van het raam.

Dat de kinderen respect hebben voor de natuur en voor elkaars tuintjes blijkt uit de appeltjes die aan het boompje hangen.

Reacties

op deze

Nieuwsbrief zijn welkom aan publicist@nmcschijndel.nl of op onze website www.nmcschijndel.nl/contact in het gastenboek.

Onze volgende Nieuwsbrief verschijnt in maart 2017

U kunt ons ook volgen op Facebook: www.facebook.com/nmcschijndel